

Helsingin Sanomat 26.11.1941:

Tilaisuudessa, jossa Suomi liittyi antikomintern-sopimukseen, ulkoasianministeri Wittingin puhe:

Monet niistä maista, jotka ovat edustettuina tässä tilaisuudessa, ovat aseveljiä taistelussa bolshevismia vastaan. Se maa, jota minulla on kunnia edustaa, on pysyväisesti joutunut olemaan torjunta-asenteessa bolshevismia vastaan. Rajojemme ulkopuolelta johdettu kommunistinen hajoitustyö on suuntautunut kansallisen yksimielisyytemme, yhteiskuntajärjestyksemme ja itsenäisyytemme tuhoamiseen. Tätä vaaraa vastaan ovat saaneet taistella Suomen kansan kaikki kerrokset. Suomen kansa kuuluu niihin, jotka ensimmäisinä ovat tajunneet, miten suuressa määrässä koko ihmiskunta on kommunismin uhkaama. Vakaumuksensa puolesta ja olemassaolonsa turvaamiseksi Suomen kansan on ollut pakko toimia tätä vaaraa vastaan henkisin keinoin sekä myöskin vastaanottaa haaste aseiden puolustautua bolshevismia vastaan.

Suomen kansa on aikojen kuluessa kovalla työllä raivannut erämaan viljelykseksi. Tämän työn perintö on luonut sen taloudellisen, yhteiskunnallisen ja valtiollisen pohjan, jolla Suomen kansa seisoo. Tämä vuosisatojen perintö on luonut vapaudenrakkauden sekä yhteisyyden ja henkilökohtaisen vastuullisuuden tunnon. Kovien koettelemusten koulu, jonka Suomen kansa historiansa kuluessa on läpikäynyt, on synnyttänyt vapaudenvaiston, joka on toiminut aina, kun kansamme korkeimpia arvoja on uhattu.

Me olemme Saksan, Italian ja Japanin samoin kuin myös Unkarin, Mantšukuon ja Espanjan hallituksille, joista maista useat myös avoimesti sodassa ovat aseveljiämme, kiitolliset meille tarjotusta tilaisuudesta saada ilmaista toivomuksemme liittyä kommunistista internationalea vastaan tehtyyn sopimukseen. Tämän kautta me voimme saada tietoa kommunistisen internationalen toiminnasta, neuvotella välttämättömistä suojelutoimenpiteistä ja toteuttaa nämä läheisessä yhteistoiminnassa.»

Tämän jälkeen ulkoasiainministeri Wittingin seuraavina valtakunnanulkoministeri Ribbentropille osoitetuin sanoin ilmoitti Suomen liittymän antikomintern-sopimukseen:

»Herra Valtakunnan ulkoministeri. Suomen hallituksen nimessä minulla on kunnia ilmoittaa Teidän Ylhäisyydellenne seuraavaa. Saksan Valtakunnan Hallituksen, Italian Kuninkaallisen Hallituksen ja Japanin Keisarillisen Hallituksen esitettyä Suomen hallitukselle kutsun liittyä kommunistista Internationalea vastaan tehtyyn sopimukseen, ilmoitan täten Suomen liittyvän tähän sopimukseen, sellaisena kuin se on pidennetty Berlinissä marraskuun 25 päivänä 1941 allekirjoitetulla pöytäkirjalla edellämainittujen hallitusten sekä Unkarin Kuninkaallisen Hallituksen, Mantšukuon Keisarillisen hallituksen ja Espanjan Hallituksen kesken.»

Helsingin Sanomat 26.11.1941:

Social-Demokraten kirjoittaa (Tukholma) tänään otsakkeella "Suomi ja sopimukset":

Kokoontuneiden joukossa on myös Suomen ulkoministeri Witting. Helsingistä saapuneessa virallisessa tiedoituksessa ilmoitetaan, että myös Suomi liittyy tiistaina kominterninvastaiseen sopimukseen. Kaikki viittaa siihen, että Pohjanlahden toisella puolella oleva kovia kokenut pohjoinen veljesmaamme olosuhteiden pakosta joutuu ottamaan saman askelen kuin Tanska. Tämä olkoon kuitenkin sanottu pitämällä silmällä sitä, että olosuhteet Tanskassa ja Suomessa monessa suhteessa suuresti eroavat toistetaan. Mutta tämä eroavaisuus ei millään tavoin vähennä syntyneen tilanteen vakavuutta, pikemminkin päinvastoin. Vastuunalaiselta taholla Helsingissä on nimittäin aina siitä saakka kuin suurvaltain voimainmittely niiden nykyisessä muodossa ja laajuudessa alkoi, tähdennetty Suomen erikoisasemaa Suomen ja Venäjän sota on esitetty puhtaasti Suomen ja Venäjän välien selvittelynä, johon Moskovan marraskuun [maaliskuun] rauhasta saakka Suomea kohtaan harjoittama politiikka pakotti. Kaikki viittaukset Suomen osallistumisesta akselivaltain ristiretkeen on torjuttu viittaamalla mm. todistettuihin tosiasioihin, jotka on esitetty Sinivalkoisessa kirjassa. Monta kertaa on Suomen ollut vaikea saada vastakaikua tälle todistelulle, mutta se on onnistunut niin kauan kuin maa sopimusten tms. perusteella ei ole ollut sidottu siihen voimainliittymään, jonka edut ovat Venäjän, Iso-Britannian ja Yhdysvaltain etujen vastaisia. Että tämä on ollut vaikeaa, ilmenee mitä selvemmin nooteista, jolta viime aikoina on vaihdettu Helsingin, Lontoon ja Washingtonin välillä.

Kun Suomi nyt liittyy kominternin vastaiseen sopimukseen ja sekä muodollisesti että reaalisesti lähestyy akselia, syntyy tilanne, joka on mitä suurimmassa määrin monimutkainen ja vaikeasti hallittavissa. Ei nimittäin ole epäilystäkään siitä, etteivätkö kaikki vakavasti ajattelevat Suomen kansalaiset ja poliitikot tahdo vain sitä, että maa pysyy suurvaltain voimainmittelyn ulkopuolella. On yhtä vaikeaa etukäteen arvioida Suomen kominterninvastaiseen sopimukseen liittymisen seurauksia kuin yksityiskohtaisesti ja tarkasti kuvata niitä olosuhteita, jotka siihen ovat johtaneet. Ottaen huomioon »en tavan, jolla Iso-Britannia ja Yhdysvallat tähän ovat arvostelleet Suomen probleemia, et näytä siltä kuin siltä taholla tulevaisuudessa helpotettaisiin Suomen asemaa.

Meidän maamme muistaa Suomen vaikean tilanteen, joten täällä ei syntyneitä tilannetta arvosteltaessa oteta sellaista kantaa, joka heikentää niiden suomalaisten piirien asemaa, jotka eivät toivo mitään muuta kuin Ruotsin ja Suomen yhteisymmärryksen jatkumista. Ellei näin tapahdu, kannatetaan niiden etuja, jotka opportunistisista ja muista syistä ajavat pohjoismaidenvastaista asiaa. Siten eivät ainoastaan suomalaisten hengenheimolaisten vaikeudet lisäänty, vaan myöskin meidän koko Pohjolan.